

ایرج اشار

قسمت پنجم

کهنه کتابها درباره ایران

- ۱۶ -

تاریخ دین ایرانیان قدیم

تألیف Henry Lord

Histoire de la religion des anciens persans.

[در دنبال کتاب] Histoire de la religion des Banians.

Paris, 1667. pp. 137-288.

مؤلف این کتاب هنری لرد اثر خود را به زبان انگلیسی در سال ۱۶۴۰ در لندن انتشارداد و سپس ترجمه فرانسوی آن در ۱۶۶۷ در پاریس منتشر شد.

مباحثت قسمت تاریخ دین ایرانیان قدیم که از صفحه ۱۳۷ آغاز می شود عبارت است از :

فصل اول : پارسیان [هند] کیانند و مسکن قدیم آنها کجاست و چرا وطن خود را ترک کردند و چگونه به هند شرقی وارد شدند ؟

فصل دوم : عقاید پارسیان در باب خلقت عالم.

فصل سوم تا ششم : اصل و نسب زردهشت و تاریخ حیات و افکار او.

فصل هشتم : بهدینی، هیربد، دستور.

فصل نهم : مراسم مذهبی و اعیاد و عروسی.

فصل دهم : ترجمه صفحاتی از کتب یونانی مثل هردوت و استراابون و دیگران که مورد استناد در تاریخ دین ایرانیان است.

- فصلی در باب تعلیم و تربیت و مدارس ایرانیان قدیم.

- شاه اسماعیل صفوی بانی حکومت جدید ایران.

- طایفه صفویان.

- ۱۷ -

وضع سیاسی ایران در شرق

تألیف Petrus Folcker

Dissertatio historico-politica de statu Persarum

hodierno in Oriente quam cum Donsensu amplinimi Collegii philosophici ei submittit. Upsalis, 1705. [12] +

142+[2]p.

پتروس فولکر محصل علوم سیاسی این رساله را در موضوع وضع سیاست ایران در مشرق زبان لاتینی تألیف و در سال ۱۷۰۵ در اوبسلا (سوئد) نشر کرده است.

کتاب در هشت فصل است. وضع سیاسی ایران و روابط آن با مملک اروپائی بخصوص روسیه و انگلیس در رسول آن مورد بحث فرار گرفته است.

پادشاهی ایرانیان

تألیف Brissonius

De Regio Persarum principatu. Libri tres.

Parisiis, 1590. 16 + 488 p.

این کتاب لاتینی نخستین بار در سال ۱۵۸۰ طبع شد. طبع دوم آن که اینک معرفی می‌شود در سال ۱۵۹۰ چاپ شدیس از آن در ۱۵۹۱ نیز طبع دیگری از آن انتشار یافت. در هایدلبرگ باش ۱۵۹۵ و در استراسبورگ باش ۱۷۱۰ نیز طبع شده است (فهرست ویلسن ص ۳۰)

کتاب به سه جزء یا « سه کتاب » تقسیم شده است :

- کتاب اول : سرزمین‌های پادشاهی قدیم ایرانی و تاریخ آن .

- کتاب دوم : دین و آئین .

- کتاب سوم : سیاه و نشکیلات نظامی .

- توصیحات و حواشی و فهرست الفبائی .

این کتاب مبتنی بر تأثیفات یونانی و لاتینی است .

قسمت ایران از کتاب آسیا

تألیف Olfert Dapper

Asia oder ausführliche Beschreibung des Reichsdes grossen Mogols, und ejues grossen Theils von Indien

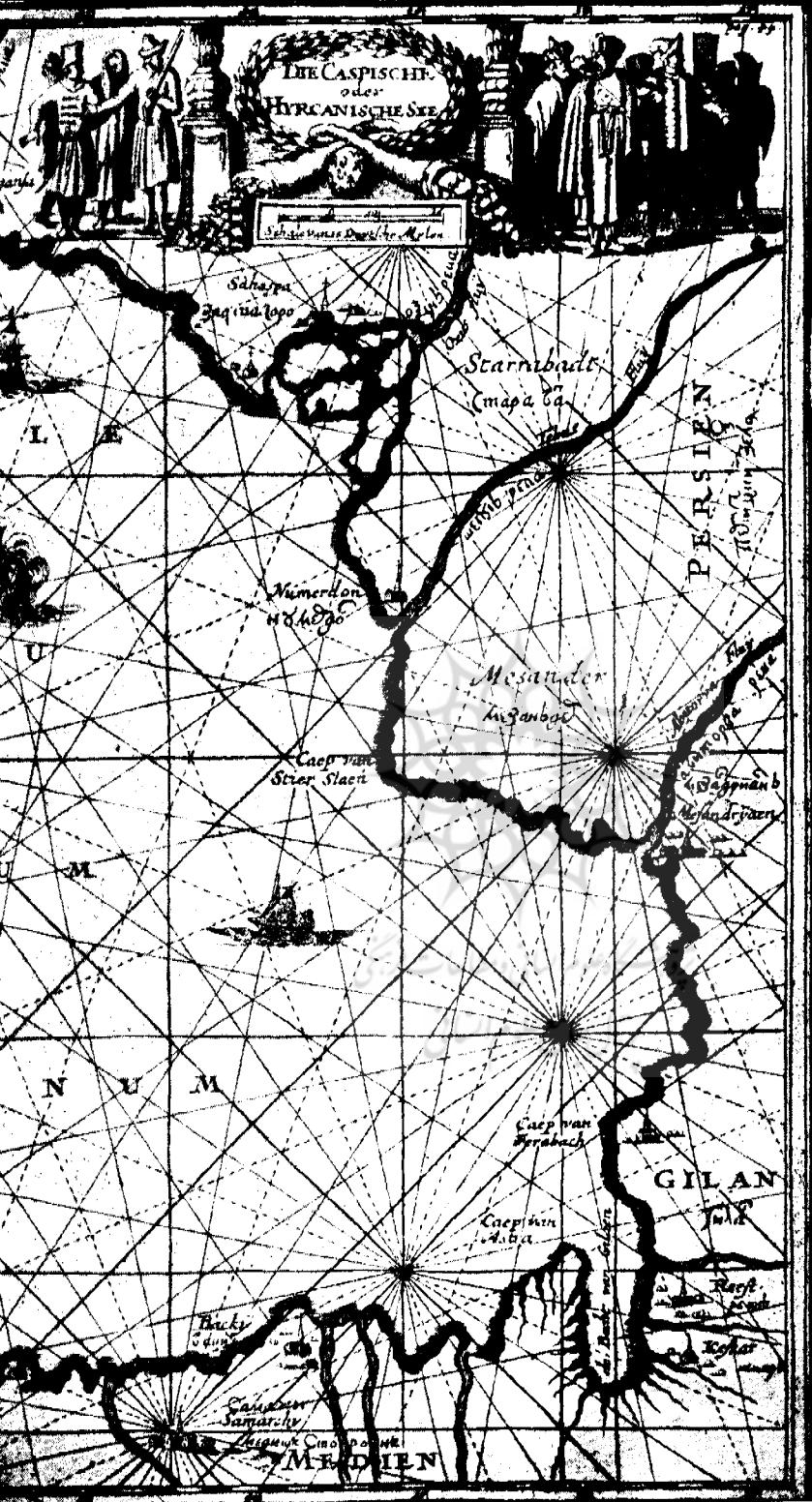
... Nebenst einer volkommenen Vorstellung des Königreichs Persien, wie auch Georgien, Mengrelien, Cirkassien und anderer benachbarten Lander ... Anfangs in niederländischer Sprache zusammen getragen durch O. Dapper, ... Anitzo aber ins Hochteutsche getrenlichst übersetzt von Johann Christoff Beern ... - Nürnberg, Verlegung J. Hoffmanns, 1681. 2 parties

قسمت ایران بالغ بر ۱۷۰ صفحه رحلی است و شماره کذاری مستقل دارد. تصاویری دیدنی دارد از جمله نقشه بحر خزر و یک تصویرهندسی از بحر مذکور، مجلس قلیان کشی، تصاویر اردبیل و قم و اصفهان و دربند و شماخی و سلطانیه .

ایران در نیمه اول قرن ۱۸ میلادی

تألیف Judas Thaddeo Krusinski

Tragica Vertentis belli Persici Historia per repetitas clades, ab anno 1711 ad Annum 1728 vum continuata Post

BOCHARYE

30 (and 30) 30

Urga pella

Canal de
mona

Kokon plua

Dubrova

Tarick gorodt

Astrakhan
yugdida roto

Willem Groenew
Sirkaschi

M A R E de

al de BA

of C A S

H Y R

Asko o Gora

2000m

1000m

Gallicos, Hollandicos, Germanicos ac demum Turcicos
Authorit typos. Léopoli, 1740.[22] + 34 + 529 p.

مؤلف این کتاب عضو هیأت مبلغین مسیحی ایران-
(Societatis Jesu missio) بوده است .
رئوس مطالب مهم آن عبارت است از :
- حدود پادشاهی ایران و شخصیت شاه سلطان حسین
جمعیت ایران
وضع ارمنستان گرجستان
افغانها
میر محمود افغان .

ذیل همان کتاب

Prodromus Ad Tragicam Vertentis Belli Persici
Historiam seu Relatis Turcico - Persicae Legationis. Quam
ad Persarum Regem Szah Sultan Hussein Durry Effendi
Solemniter administravit. & Redux è Perside Turcarum
Imperatori Achmet III. in seripto Consignavit, ex Turcioo
Latine Facta. Opera. Judae Thadoci Krusinski Leopoli
1740 , 175 j.

ابن کتاب بضمیمه کتاب سابق طبع و صحافی شده . موضوع آن روابط ایران و عثمانی در
عهد شاه سلطان حسین و رسالت دری افندی از طرف شاه سلیمان است .
لشکری ازین کتاب نفیس با جلد زیبای سلطنتی که برای کتابخانه ناصر الدین شاه تهیه
شده بوده است اکنون در کتابخانه ملی جزء کتب لاتینی موجود است .

